

ule). Το δευτερο σημείο - οδηγός (αριστερά) λέγεται «περιβλήτηριο σημείο» και παριστάνει το εξωτερικό περιβλήμα των οντων· η λειτουργία του είναι να αποκαθιστά το «εξωτερικό δέρμα» («δέρμα φιδίου») των τεσσαρών στοιχείων των «βασικών - σημείων».

Στο πρώτο από τα ζευγάρια των βασικών - σημείων (αριστερά, κάτω) τα κυρτώματα στο τέλος των γραμμών (Α και α) αναφέρονται στην κλοπή μερους της δημιουργήμενης γης από την Αλεπού (μία εικόνα σχετική σε μερικά σημεία με το αρχέτυπο του Ξεγελαστή). Στο Β, το κυρτώμα στην ακμή αναφέρεται στο ραβδί, με το οποίο κλεφτήκε η φωτιά από τον προγονό του Σμύθ (= Σίδερα)· στο β το καμινί και το ξύλο του σιδεραδικού συμβολίζονται από την οριζοντία γραμμή, η φλόγα από το σημείο στο τέλος. Το C αναφέρεται στο ανοίγμα του ουρανού για να κάνει δρόμο για το νερό· το c παριστάνει την καταδάση της «Κιβώτου του κοσμου», ενώ η πλατυνση του χυπηματός μια αυξανόμενη ροή νερού. Η λεπτή ημισέληνος του D παριστάνει τον αέρα, πυκνό στο κέντρο, αραιότερο στα φηλότερα και χαμηλότερα μέρη του χώρου. Το d αναφέρεται σε ζεστό και κρύο αέρα, με το λεπτότερο μέρος το πιο κρύο.

Όλα αυτά τα σημεία λέγονται «μπουμμο» (ιχνη) από τους Ντογκον: Από αυτά αναπτύσσονται τα «γιαλά» (εικόνες)· (επάνω). Κάθε τμήμα του πρώτου γιαλά στο Αβγό του Αμμά προορίζεται να αντιστοιχεί (θεωρητικά) με ένα από τα 266 μπουμμο: Τα 66 γιαλά της κεντρικής σπείρας, για παράδειγμα, αντιστοιχούν στους 8 ιερούς κοκκούς και τα 4 κατακορυφα χωρίσματα του αβγού αντιστοιχούν στα 4 χωρίσματα του μπουμμο. Το δεύτερο γιαλά δείχνει τη σπείρα αναστραμμένη και το «ματι του Αμμά» (το αστεροειδές σχήμα κάτω της σπείρας) ανοιγμένο: το «ματι» απεικονίζει τα 4 τέταρτα του χώρου, στον οποίο η σπείρα θα ξετυλιχτεί. Καθώς εμφανίζονται, τα γιαλά θα γίνει μια τρίτη κατηγορία σημείων, το τονού (περιγραμμία), και η σπείρα ακόμα μια φορά στην ίδια διεύθυνση σχηματίζει τον Γαλαξία, του οποίου γαλαξία η γη είναι μέρος.

(Σχεδία των Griaule και Diotelen, αντιγραφή: Γ. Μπογδανοπούλος).

μετάφραση: Κατερίνα Παπανικολάου

εκλογή - παρουσίαση: Σωκρ. Α. Σκαρτσής

παιδική γλώσσα

Το καΐκι είναι στο κρεβάτι του στη θάλασσα και πάει να κοιμηθεί * Η θάλασσα είναι παραμυθι, το νερό είναι παραμυθι * Τα πουλιά πάνε να φάνε δέντρο γιατί πεινάνε * Τι φοράει στα χέρια του ο Θεός; Τι χρώμα έχουν τα μαλλιά του; * Το ματι σου είναι φάρμακο * Ο χειμώνας είναι μαυρός * Κατεβαίνει ο χειμώνας, μπαμπά, ελα να δεις που κατεβαίνει ο χειμώνας * Τα όνειρα σήνουν την ημέρα, αναδουν το βράδυ * Το νεράκι είναι σαν το γυαλένι * Τα αστερία κατεβαίνουν από το βουνό και μπαίνουν στο δωμάτιό μου * Όταν μεγαλώσω θα γίνω δούνο.

(κουβεντές του Αντρέα, δύο χρονώ)

Διονύσης Καρατζάς

όνειρο

Η ΠΑΡΘΕΝΑ ΚΑΙ Η ΚΟΤΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑΞΕΝΟ ΟΝΕΙΡΟ

Ήμασταν τρεις· αυτή, εγώ και μια κοτα ξανθία σ' ένα δωμάτιο με κιτρινή

ωχρα. Ξαφνου ακουστηκε θορυβος δυνατος. Μεσα στο ονειρο δυο αυτοκινητα συγκρουστηκαν στο δρομο. Και τοτε η πορτα ανοιξε με παταγο' ενας ψηλος ορεσιβιος με κοκκινο προσωπο και γαλανα ματια μπηκε ορμητικα στο χωρο. Εμεινα εκπληκτος εγω. Αυτος με βηματα ανοιχτα πηγε στο ξυλινο εικονοστασι, μνημη της νονας απ το παλιο μας σπιτι, και πηρε ενα κλειδι. Τα στεφανα, τα στεφανα φωναξα εντρομος. Ηταν κι αυτος το ιδιο φοβισμενος. Στα ματια του τα ηλιθια και γαλανα, ξεθωριασμενα ειχε μιαν αθωωτητα παιδικη. Εφυγε διχως λεξη καμια. Και τοτε αυτη, εγω κι η κοτα η ξανθη σαν οδοιποροι αισθανομενοι και σαν ταξιδευτες, πηραμε δρομο για να βρουμε το κλειδι η τα στεφανα, θα ελεγα. Βαδιζαμε αργα, χωρις διασυνες, λες και γνωριζαμε που θα το βρουμε το κλειδι. Το ονειρο μας πηγε ακριβως. Στο ασπρο χωριο με τις αλεες και τους στενους δρομους που δε βγαζουν πουθενα. Μεσα απο τοιχο κατασπρο πισω απ το φως του ηλιου το εκτυφλωτικο, σαν απο τσοφλι αβγου που σπαζει, βγηκε ο παραξενος ανθρωπος. Ενιωσα μιαν ελξη ακατανικητα ερωτικη γι αυτο το αγριο ζωο και αγνο, μα η φυση μου απο πεποιθηση αριστοκρατικη και εκλεκτικη απεστραφη το ον τουτο. Παρ ολα αυτα μου φανηκε οτι ο ανθρωπος σαν κατι να προστατευε. Πισω απ τους τοιχους του σπιτιου, κατι να υπηρχε. Αυτη πλησιασε, η κοτα κουρνιασε κουρασμενη κι εγω κοιταζα εκπληκτος.

Πισω απ την πορτα προβαλε ενας παπας. Μαυρο ρασο, καλυμνακι και τα τετοια. Πλην γεροντας' σεβασμιος με προσωπο σταφιδωμενο. Αυτη πλησιασε. Μπηκε στο ασπρο σπιτι και μολις που προλαβα να δω, λιγο πριν κλεισει η πορτα, και τους δυο να γδυνονται γεματοι ποθο για την ερωτικη πραξη.

Στα χερια μου βρεθηκε τοτε ενα ντοσιε. Το ανοιξα. Μεσα στο ναυλον και διαφανες ντοσιε υπηρχανε σκατα. Ολα μαζι τα εβαλα σ' ενα μεγαλο βαρελι. Ηταν ενα βαρελι για σκουπιδια.

Κωστας Λογαφας

μνημη

Μνημη ειναι πραγματικοτητα
θυμαμαι θα πει ζουν ζωντας μου
κι ειμαι πλουσιος σα νερο
που απλωνει θαλασσα
τωρινη αλλα ολο κυματα,
τα κυματα η θαλασσα τα πραγματα
το πραγμα
ειναι μνημη.

σταλες

1

Λαμα Αναγκαφικα Γκοβινντα

Η πιο τελεια ατομικη εκφραση εαυτου ειναι η πιο αντικειμενικη περιγραφη του κοσμου. Ο πιο μεγαλος καλλιτεχνης ειναι αυτος που εκφραζει αυτο που νιωθει ο καθενας. Αλλα πως το κανει αυτο; Οντας πιο υποκειμενικος απο τους αλλους. Οσο πιο πολυ εκφραζει τον εαυτο του, δηλ. το εσωτατο ειναι του, τοσο πιο κοντα ερχεται στους αλλους. Η πραγματικη μας φυση δεν ειναι το φανταστικο, περιορισμενο μας εγω' ειναι πλατια, περιεκτικη